

- उत्तरम्- 1. कीर्तिः 2. राजा 3. सज्जनाः
4. त्यजति 5. महात्मनाम्/महापुरुषाणाम्।

(4) अधोदत्तेषु वाक्येषु कर्तृपदं क्रियापदं च चिनुत- (कर्तापद और क्रियापद चुनिए-)

वाक्य	कर्ता	क्रिया
1. मधुमक्षिका मधु जनयति।
2. व्यसनं विद्याफलं नाशयति।
3. सज्जनाः सज्जनदुर्जनानां वचनानि समम् एव आकर्णयन्ति।
4. अर्थपरस्य धर्मः नश्यति।
5. महतां प्रकृतिः निजं भावं न त्यजति।

- उत्तरम्- 1. मधुमक्षिका - जनयति 2. व्यसनम् - नाशयति
3. सज्जनाः - आकर्णयन्ति 4. धर्मः - नश्यति
5. प्रकृतिः - त्यजति

(5) विपरीतार्थकानि पदानि मेलयत- (विपरीतार्थक पदों का परस्पर मेल कीजिए-)

कटुकम्	वैरम्
दोषाः	नाशयति
मैत्री	अपयशः
पेयाः	गुणाः
सृजति	मधुरम्
यशः	अपेयाः

- उत्तरम्- कटुकम् - मधुरम्; दोषाः - गुणाः; मैत्री - वैरम्;
पेयाः - अपेयाः; सृजति - नाशयति; यशः - अपयशः।

बहुविकल्पीयप्रश्नाः

(1) प्रतविकल्पेभ्यः शुद्धम् उत्तरम् चित्वा लिखत- (दिए गए विकल्पों में से शुद्ध उत्तर चुनकर लिखिए-)

- महताम् प्रकृतिः सैव (..... +)
(स + एव; सा + ऐव; सा + एव)
- समुद्रमासाद्य भवन्त्यपेयाः (..... +)
(भवन्ति + पेयाः, भवन्ति + अपेयाः, भवन्त्य + पेयाः)
- लुब्धस्य नश्यति.....। (यशम्, यश, यशः)
- मधुमक्षिका पुष्पाणां रूस..... (पा + क्त्वा) (मधुरं मधु जनयति।)
(पात्वा, पिबित्वा, पीत्वा)
- राज्यं प्रमत्तसचिवस्य.....।
(कृपणस्य, पिशुनस्य, नराधिपस्य)

- उत्तरम्- 1. सा + एव 2. भवन्ति + अपेयाः 3. यशः
4. पीत्वा 5. नराधिपस्य।

प्रश्नः 2. उचितं विकल्पं चित्वा एकपदेन उत्तरत- (उचित विकल्प चुनकर एक पद में उत्तर दीजिए।)

- अर्थपरस्य कः नश्यति? (गुणः, धर्मः, अर्थः)
- कस्य सौख्यं नश्यति? (कृपणस्य, लुब्धस्य, पिशुनस्य)
- के निर्गुणं प्राप्य दोषाः भवन्ति? (सज्जनाः, दुर्जनाः, गुणाः)
- के मधुरसूक्तरसं सृजन्ति? (मधुमक्षिकाः, सन्तः, समुद्राः)
- नद्यः कम् आसाद्य अपेयाः भवन्ति? (निर्गुणम्, समुद्रम्, स्वभावम्)

- उत्तरम्- 1. धर्मः 2. कृपणस्य 3. गुणाः
4. सन्तः 5. समुद्रम्

प्रश्नः 3. उचितपदं चित्वा प्रश्ननिर्माणम् कुरुत।

- सन्तः मधुरसूक्तरसं सृजन्ति। (कः, किम्, के)
- लुब्धस्य यशः नश्यति। (कः, कस्य, कम्)
- गुणाः गुणज्ञेषु गुणाः भवन्ति। (कस्मिन्, कयोः, केषु)
- व्यसनेन विद्याफलम् नश्यति। (कः, किम्, केन)
- नद्यः सुस्वादुतोयाः प्रभवन्ति। (का, के, काः)

- उत्तरम्- 1. के 2. कस्य 3. केषु
4. किम् 5. काः

*****END*****